

INFORMATION

of the State Committee on Religious Associations of the Republic of Azerbaijan for the development of the report by the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights under the declaration of United Nations Human Right Council on “Conscientious objection to military service”

The second part of the Article 76 of the Constitution of the Republic of Azerbaijan claims that “If beliefs of citizens come into conflict with service in the army then in some cases envisaged by legislation alternative service instead of regular army service is permitted”.

The main obstacle in solution of this problem regarding the alternative military service is the occupation of the country territories. Thus, Azerbaijan is in the state of war with Armenia for several years. As a result of the Armenian military aggression nearly 20 percent of the territories of the Republic of Azerbaijan have been occupied by Armenian armed forces and are still under occupation. A number of houses, cultural – historical buildings and communications have been destroyed in the occupied territories. The aggressive policy of Armenia was accompanied by ethnic cleansings and terror acts. Ethnic cleansing carried out firstly in Armenian territory, afterwards in Azerbaijani occupied territories resulted all Azerbaijanis living in those territories to become refugees and internally displaced persons.

At the same time, UN Security Council adopted Resolutions No. 822, 853, 874 and 884 on Armenian aggression in 1993. These resolutions demand unconditional withdrawal of armed forces from the occupied Azerbaijani territories. But they still remain unfulfilled.

While the constitution allows for alternative military service, yet some political challenges are remaining to develop appropriate legislative acts intended for its implementation. So, members of Milli Majlis of the Republic of Azerbaijan who are

subjects of legislative initiative do not seem to be interested in adopting relevant legislative acts in contrary with their electors□will who are refugees and internally displaced residing in the constituencies they represent. Also, the same political challenges affect the political feasibility of initiating of the legislative act by the other subjects of legislative initiative when they are willing to send relevant legal act to the parliament.

Nevertheless, in practice beliefs of the citizens are being taken into consideration during military service in Azerbaijan. There are no recent cases of conscientious objection and court appeals in this regard.

Azərbaycan Respublikası Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarlığı tərəfindən BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasının “Etiqad baxımından hərbi xidmət keçməkdən imtina edilməsi” adlı qətnaməsi əsasında hesabatın hazırlanmasına dair müvafiq

MƏLUMATLARI

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının 76-cı maddəsinin (“Vətəni müdafiə”) 2-ci hissəsinə əsasən “vətəndaşların əqidəsi həqiqi hərbi xidmət keçməyə ziddirsə, qanunla müəyyən edilmiş hallarda həqiqi hərbi xidmətin alternativ xidmətlə əvəz olunmasına yol verilir”.

Azərbaycan hökuməti tərəfindən vətəndaşların alternativ hərbi xidməti ilə bağlı mexanizmin qəbul olunmasına əsas maneə ölkənin bir hissəsinin işğal olunmasıdır. Belə ki, Azərbaycan Respublikası xeyli vaxtdır Ermənistanla müharibə vəziyyətindədir. Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycan Respublikasının ərazisinin təxminən 20 faizi Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş və hazırda da işğal altındadır. İşğal edilmiş ərazilərdə evlər, müxtəlif mədəni-tarixi tikililər və kommunikasiyalar dağıdılmışdır. Ermənistanın işğalçılıq siyasəti etnik təmizləmələr və terror aktları ilə birlikdə aparılmışdır. Əvvəlcə Ermənistan ərazisində, sonra isə Azərbaycan Respublikasının işğal edilmiş torpaqlarında aparılmış etnik təmizləmə nəticəsində bir milyona yaxın azərbaycanlı öz ata-baba yurdundan qaçqın və didərgin düşmüşdür.

Eyni zamanda BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən erməni təcavüzü ilə əlaqədar 1993-cü ildə 822, 853, 874 və 884 nömrəli qətnamələr qəbul edilmişdir. Həmin sənədlərdə Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən işğalçı qüvvələrinin dərhal çıxarılması tələb olunur. Lakin həmin qətnamələr bu günədək yerinə yetirilməmişdir.

Qeyd edilən faktları nəzərə alaraq bildiririk ki, alternativ hərbi xidmət ölkə Konstitusiyasında nəzərdə tutulsa da onun reallaşdırılması üçün müvafiq qanunvericilik bazasının hazırlanması müəyyən siyasi çətinliklər doğurur.

Belə ki, qanunvericilik təşəbbüsünün subyektləri olan Milli Məclisin üzvlərinin hər birinin seçildiyi ərazi və dairələrində olan qaçqın və məcburi köçkünlərin bununla bağlı iradəsini nəzərə alaraq millət vəkilləri belə təşəbbüslə çıxış etməkdə maraqlı deyildir.

Həmçinin qanunvericilik təşəbbüsü olan digər subyektlərin də müvafiq təşəbbüslə Milli Məclis qarşısında məsələ qaldırması zamanı onun parlament tərəfindən eyni səbəblə qəbul edilməsinin siyasi mümkünlüyü nəzərə alınır.

Buna baxmayaraq, Azərbaycanda həqiqi hərbi xidmət zamanı ölkə vətəndaşlarının dini əqidəsi nəzərə alınır. Bununla əlaqədar bildiririk ki, son illər ərzində hərbi xidmət keçməkdən (əqidəyə görə) imtina halları müşahidə edilməmiş və əqidəyə görə hərbi xidmətdən boyun qaçırma faktı ilə əlaqədar hər hansı hüquqi tədbir görülməmişdir.